Dutch — Recommended Practices for Attribution
Translation by Dorine Kieft

The original English version is the authoritative version on which this unofficial translation is based.

Recommended practices for attribution

Aanbevolen Werkwijzen voor Naamsvermelding

Je kunt materiaal met een CC-licentie gebruiken zolang je je aan de licentievoorwaarden houdt. Een voorwaarde van alle CC-licenties is naamsvermelding: het vermelden van de auteur, de bron en de licentie. Over het algemeen moet de naamsvermelding redelijkerwijs alle relevante informatie bevatten die door de licentiegever is verstrekt. Omdat elk gebruik anders is, kun je zelf beslissen welke vorm van naamsvermelding het meest geschikt is voor jouw specifieke situatie. De volgende voorbeelden zijn bedoeld om te illustreren hoe typische prudente werkwijzen eruit zien. We verwachten dat de normen en verwachtingen van de gemeenschap na verloop van tijd zullen evolueren en we zullen deze gids dienovereenkomstig aanpassen. Naast naamsvermelding zijn er ook zaken waar je als licentiegever of licentienemer rekening mee moet houden (in het Engels). Als je een licentiegever bent en wilt leren hoe je je eigen materiaal kunt licenseren, bekijk dan onze handleiding over hoe je je werk kunt markeren met een CC-licentie (in het Engels).

Basiselementen van naamsvermelding

Wanneer je werken met een CC-licentie hergebruikt, raden we aan dat de naamsvermelding de titel, auteur, bron en licentie bevat. Dit geldt zowel als je het werk zoals het is deelt als wanneer je een aanpassing hebt gemaakt. Om deze elementen voor naamsvermelding te onthouden is het handig om te denken aan het acroniem: TASL (Title, Author, Source, License)

Laten we TASL doornemen - we zullen elk element nader uitleggen”

Titel: Wat is de naam van het werk?

Indien er een titel voor het werk is opgegeven, neem deze dan op als onderdeel van de naamsvermelding. Soms is er geen titel opgegeven; in dat geval hoef je de titel niet te vermelden.

Het opnemen van een titel is een vereiste voor alle CC licenties versie 3.0 of eerder, en is optioneel voor de 4.0 suites. Zie Licentiegegevens (in het Engels).

Auteur: Van wie mag je het werk gebruiken?

We gebruiken vaak “auteur” als een verkorting wanneer we, juridisch gesproken, verwijzen naar de “licentiegever” (ook bekend als “houder van het auteursrecht” of “rechthebbende”). Dit komt omdat bij de meeste werken met een CC-licentie de licentiegever dezelfde persoon of entiteit is als de auteur. Wanneer een auteur zijn/haar werk onder een CC-licentie uitbrengt en zijn/haar naam beschikbaar heeft gemaakt, neem dan de naam van de auteur op als onderdeel van de naamsvermelding. Soms wil de licentiegever dat je de naam van een andere entiteit vermeldt, zoals een bedrijf of instelling, of wil de licentiegever een pseudoniem gebruiken in plaats van zijn/haar echte naam. In zeldzame gevallen wil de licentiegever helemaal niet worden genoemd. Doe in al deze gevallen wat de licentiegever vraagt.

Soms geeft de auteur ook een copyrightvermelding mee, die bestaat uit het copyright symbool, het jaar van de publicatie en de naam van de auteur/licentiegever. Neem de copyrightvermelding op als onderdeel van je naamsvermelding, wanneer dergelijke informatie wordt verstrekt.

Bron: Waar kan men het werk vinden?

Maak het mogelijk voor toekomstige gebruikers om de bron van het materiaal te vinden door een URL of hyperlink naar het werk op te nemen. Vaak is dit waar je het werk gevonden hebt. Wanneer je het ergens anders hebt gevonden dan op de originele site, probeer dan informatie op te nemen over de originele site waar het werk voor het eerst publiekelijk werd gedeeld. Het is ook beter om de originele URL te gebruiken in plaats van een verkorte link, of je nu hyperlinkt of de hele URL uitschrijft.

Licentie: Hoe mag je het werk gebruiken?

Je moet aangeven welke CC-licentie is toegepast op het werk dat je hergebruikt. Elk van de zes verschillende CC licenties heeft specifieke vereisten voor hergebruik. We raden aan om de licentie te benoemen en een link naar de licentie op te nemen, bijvoorbeeld CC BY 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.nl) voor een werk dat is gelicentieerd onder CC BY 4.0

Overweeg ook om de “vrijwaring van garanties” op te nemen, die verduidelijkt dat de auteur geen verklaringen of garanties geeft over het niet-schenden of afwezigheid van andere gebreken met betrekking tot het CC-gelicentieerde werk. In gewoon Nederlands, betekent dit dat de gebruikers het werk op eigen risico gebruiken.

Kortom, als de licentiegever informatie heeft verstrekt met betrekking tot TASL, overweeg dan om deze informatie op te nemen in je naamsvermelding. We raden ook aan om, waar mogelijk, links naar de titel, auteur, bron en licentie op te nemen. Zo hebben toekomstige gebruikers gemakkelijk toegang tot de informatie die ze nodig hebben over een werk en de licentievoorwaarden.

Redelijke naamsvermelding

De CC licenties vragen je om redelijk te zijn:

Je kunt op elke redelijke manier aan de voorwaarden voor naamsvermelding voldoen, gebaseerd op het medium, de middelen en de context waarin het gelicentieerde materiaal wordt gebruikt. Het kan bijvoorbeeld redelijk zijn om aan sommige of alle voorwaarden te voldoen door een copyrightvermelding te behouden, of door een URL of hyperlink te geven die is gekoppeld aan het gelicentieerde materiaal wanneer de copyrightvermelding of webpagina sommige of alle vereiste informatie bevat.

Er is niet één beste of juiste manier van naamsvermelding. Zolang je naamsvermelding maar redelijk is en geschikt voor het medium waarmee je werkt.

Licentiegegevens

Wanneer je twijfels of vragen hebt, kun je de volledige vereisten voor naamsvermelding lezen die in detail worden beschreven in de juridische code van elke CC-licentie, bijvoorbeeld https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.nl . Deze grafiek vergelijkt de gedetailleerde vereisten van alle versies van de CC-licenties (in het Engels).

Voorbeelden van naamsvermelding

We zullen nu enkele voorbeelden in verschillende media bekijken.

Naamsvermelding van een afbeelding

Hier is een foto. Hieronder zullen we enkele goede en slechte voorbeelden bespreken hoe mensen een naamsvermelding kunnen geven.

Dit is een goede naamsvermelding

"Creative Commons 10th Birthday Celebration San Francisco" door Timothy Vollmer is gelicentieerd onder CC BY 4.0

Laten we de TASL bekijken:

Titel? "Creative Commons 10th Birthday Celebration San Francisco"

Auteur? "Timothy Vollmer" - gelinkt naar zijn profiel pagina

Bron? "Creative Commons 10th Birthday Celebration San Francisco" - gelinkt naar originele Flickr pagina

Licentie? “CC BY 4.0” - gelinkt naar de licentie

Het belangrijkste is dat deze vermelding redelijkerwijs alle relevante informatie bevat die door de auteur is verstrekt.

Dit is een redelijke goede naamsvermelding

Foto door Timothy Vollmer/ CC BY

Laten we de TASL bekijken:

Titel? De titel wordt niet vermeld maar in ieder geval is de bron gelinkt.

Auteur? "Timothy Vollmer"

Bron? "Photo" - gelinkt naar de originele Flickr pagina

Licentie? “CC BY” - gelinkt naar de licentie

Zoals je ziet, bevat een goede naamsvermelding alle essentiële TASL-elementen, zelfs als die niet overeenkomen met de vorm van credit waar de auteur om heeft gevraagd.

Dit is een onjuiste naamsvermelding

Foto: Creative Commons

Laten we de TASL bekijken:

Titel? De titel van de afbeelding wordt niet vermeld

Auteur? De auteur wordt niet vermeld (het is een veelgemaakte fout om foto's met een CC-licentie toe te schrijven aan CC, maar Creative Commons is niet de auteur!)

Bron? Er is geen link naar de originele bron

Licentie? Er is geen vermelding van een licentie noch een link naar de licentie. “Creative Commons” is de naam van een organisatie; het staat niet gelijk aan een van de licenties die door de Creative Commons worden onderhouden.

Dit is een goede naamsvermelding voor een afbeelding die je enigszins hebt aangepast.

"Creative Commons 10th Birthday Celebration San Francisco" door Timothy Vollmer, gebruikt onder CC BY 4.0 / Uitsnede van origineel

Hier wordt de informatie over titel, auteur, bron en licentie opgenomen, zoals gevraagd door de auteur. De kleine aanpassing wordt ook genoemd en kort beschreven.

Let op: wanneer de aanpassing de betekenis van het werk verandert op een manier die als creatief kan worden beschouwd - d.w.z., niet een puur mechanische verandering of een eenvoudige uitsnede/fragment dat de originele boodschap onvervormd laat - dan wordt het beschouwd als het maken van een nieuwe bewerking van het originele werk. Je kunt je dan niet beroepen op een CC-licentie die aanpassingen niet toestaat (bijv. CC BY-ND of CC BY-NC-ND) bij het maken van dergelijke aanpassingen.

Dit is een goede naamsvermelding voor wanneer je een bewerking hebt gemaakt.

Dit werk, “90fied”, is een bewerking van "Creative Commons 10th Birthday Celebration San Francisco" door Timothy Vollmer, gebruikt onder CC BY 4.0. “90fied” is gelicentieerd onder CC BY 4.0 door [Jouw naam hier].

Laten we de TASL bekijken:

De originele titel, auteur, bron en licentie zijn allemaal vermeld.

Er wordt verwezen naar het originele werk en er wordt ook vermeld dat het een bewerking is, zodat kijkers kunnen zien wat er veranderd is.

De auteur en andere informatie m.b.t. naamsvermelding voor het nieuwe bewerkte werk wordt ook vermeld.

Let op: Wanneer je op het punt staat werken te licenseren die bewerkingen zijn, ga dan naar Je werk markeren met een CC-licentie (in het Engels)..

Naamsvermelding van muziek

Wanneer je muziek opneemt in een audio- of video-opname.

Muziek (zowel de onderliggende compositie als de geluidsopnamen) - zoals een lied of een opname van natuurlijke geluiden - kan worden toegeschreven binnen de audio/video en in de beschrijvende tekst van de audio/video. Hoe muziek met een CC-licentie moet worden vermeld in een audio- of video-opname, hangt grotendeels af van wat redelijk is voor het gekozen medium en platform.

Waarschuwing: Licenties met “ND” staan geen bewerkingen toe. Jouw gebruik van CC-gelicentieerde muziek is vaak een bewerking.

Het wordt als een bewerking gezien als je muziek met een CC-licentie op een zodanige manier in je werk verwerkt dat de CC-gelicentieerde muziek niet langer als een op zichzelf staand stuk kan worden gezien. Als je bijvoorbeeld een nummer gebruikt als achtergrondmuziek in een podcast of in een video, wordt dit gezien als een bewerking van het nummer.

Houd in gedachten dat CC BY-ND en CC BY-NC-ND geen bewerkingen toestaan (hoewel de wet het misschien toestaat om dit te doen, zoals onder een gebruikersrecht als redelijk gebruik (fair use), of je kunt de auteur om toestemming vragen onafhankelijk van de CC-licentie).

Dit is een goede toewijzing van achtergrondmuziek in een podcast of video. Wanneer dit redelijk te doen is, raden we je aan om de naamsvermelding op te nemen in zowel het beschrijvingsveld als in de podcast-opname of video-opname zelf.

Wanneer je het volgende nummer gebruikt in een podcast: 'Day Bird' van Broke for Free (brokeforfree.com), zou dit een mooie manier zijn om de naamsvermelding te geven (die je kunt zien in de Creative Commons podcast) - Aan het einde van de podcast zegt de gastheer:

Bijzondere dank gaat uit naar de muzikant Broke for Free, wiens nummer "Day Bird" je aan het begin van deze aflevering hoorde en waar je nu naar luistert. Het valt onder de Creative Commons Naamsvermelding Licentie, wat betekent dat iedereen het vrij mag gebruiken. Je kunt het vinden in het Free Music Archive - freemusicarchive.org

In het beschrijvingsveld luidt de informatietekst:

Thema muziek: "Day Bird" van Broke for Free (brokeforfree.com). Beschikbaar voor gebruik onder de CC BY 3.0 licentie (https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.nl), op Free Music Archive.

Laten we de TASL bekijken:

Titel: Zowel de opname als de beschrijving bevatten de titel van het werk, "Day Bird"

Auteur? "Broke for Free", ook dit wordt vermeld in zowel de opname als de beschrijving

Bron? Zowel de site van de auteur als de site van het archief zijn opgenomen met links.

Licentie? "CC BY 3.0" - gelinkt aan de licentie akte

Je mag niet praten over, of een remix maken van muziek onder een CC BY-ND of CC BY-NC-ND licentie.

Dit is een slechte naamsvermelding van achtergrondmuziek in een podcast of video.

Een slechte naamsvermelding is een naamsvermelding waarbij je niet genoeg informatie geeft waarmee een gebruiker de muziek die je gebruikt kan vinden. Het volgende is een slechte naamsvermelding voor hetzelfde nummer:

Er is geen naamsvermelding opgenomen in de podcast of video zelf.

In de beschrijving staat: "Creative Commons muziek."

Laten we de TASL bekijken:

Titel: Titel wordt niet gegeven

Auteur: Auteur wordt niet vermeld

Bron: De bron wordt niet gegeven; gebruikers kunnen het specifieke nummer dat in de podcast gebruikt is niet vinden.

Licentie? Geen informatie over de CC licentie.

De informatie in de naamsvermelding is niet voldoende voor mensen om het nummer dat je hebt hergebruikt te vinden.

Wanneer je geen nieuwe elementen dan de muziek toevoegt.

Wanneer je muziek hergebruikt zonder er nieuwe elementen aan toe te voegen, maak je geen bewerking. In dat geval kun je terugvallen op elk van de CC licenties, waaronder CC BY-ND en CC BY-NC-ND. We raden aan om de informatie m.b.t. de naamsvermelding schriftelijk te verstrekken.

https://wiki.creativecommons.org/wiki/File:Wiki_page_attributing_night_owl.png

Op deze Wikipedia-pagina, kun je een voorbeeld zien van een goede naamsvermelding voor het delen van een andere soundtrack, 'Night Owl' van Broke for Free, indien het zonder een bewerking is.

Laten we de TASL bekijken:

Titel? De titel van het werk, "Night Owl", wordt vermeld.

Auteur? "Broke for Free", vermeld en gelinkt naar de webpagina van de auteur.

Bron? Er wordt een link naar de bron gegeven.

Licentie? "CC BY 3.0" - gekoppeld aan de licentieakte

Naamsvermelding bij tekst

Laten we You Don't Know JS Yet (2e editie) als voorbeeld nemen en bekijken hoe je naamsvermelding eruit kan zien als je de boekenserie hergebruikt. De informatie onder het gedeelte "License & Copyright" ziet er als volgt uit op de webpagina waar de boekenreeks oorspronkelijk werd gedeeld:

https://wiki.creativecommons.org/wiki/File:Attributing_You_Don%27t_Know_JS_Yet_(2nd_Edition).png

We raden je aan om alle door de auteur van de boekenserie gegeven informatie te bewaren, wanneer dit enigszins te doen is. Wanneer je bijvoorbeeld digitale kopieën of uittreksels van de boekenreeks verspreidt tijdens een gratis seminar of delen van het boek gebruikt in een gratis online cursus of presentatie, zal de bronvermelding er waarschijnlijk ongeveer zo uit zien:

Dit hoofdstuk komt uit "You Don't Know JS Yet (2e editie)" van Kyle Simpson. Het boek is gelicentieerd onder de CC BY-NC-ND 4.0 licentie. © 2019-2022 Kyle Simpson.

Aan de andere kant, als je gedrukte exemplaren van de boekenserie of fragmenten uit de boekenserie verspreidt, kun je in plaats van hyperlinks te gebruiken, de links opnemen zodat het makkelijker is voor de gebruikers om de originele bron van het boek, de auteur en de CC licentie te vinden:

Houd er rekening mee dat de CC BY-NC-ND licentie de NoDerivatives-vereiste bevat, wat aangeeft dat aanpassingen niet zijn toegestaan. Je kunt geen aanpassingen maken op basis van de CC BY-NC-ND licentie die de auteur voor het boek heeft gekozen. Wanneer je bijvoorbeeld een vertaling van het boek wilt maken, zul je de auteur eerst om toestemming moeten vragen.

De CC BY-NC-ND licentie bevat ook de NonCommercial-vereiste. Bekijk voor meer informatie onze gids over de Niet-Commerciële licenties (in het Engels).

Naamsvermelding van materialen uit meerdere bronnen

https://wiki.creativecommons.org/wiki/File:Saylor_marking_example.jpg

https://wiki.creativecommons.org/wiki/File:Saylor_marking_example.jpg

Laten we de TASL bekijken:

Titel? De specifieke werken worden benoemd, bijvoorbeeld, “Box-and-whisker Plots”.

Auteur? De verschillende auteurs voor de verschillende werken worden vermeld.

Bron? Elk werk wordt gelinkt naar het originele materiaal.

Licentie? De verschillende licenties (Creative Commons Naamsvermelding voor de Collaborative Statistics en Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen voor de Khan Academy video) worden voor elk werk beschreven en gelinkt.

Tot slot is het duidelijk welke attributie bij welk werk hoort.

Je kunt naar Saylor.org Introduction to Statistics cursuspagina gaan om te zien hoe zij deze direct gemarkeerd hebben.

Naamsvermelding publiceren op een aparte webpagina

Zoals hierboven vermeld, hangt de aanbevolen naamsvermelding af van het medium waarmee je werkt. Voor media als offline materiaal, video, audio en afbeeldingen kun je overwegen om een webpagina te publiceren met de informatie m.b.t. de naamsvermelding. Geef bijvoorbeeld op een webpagina met je audio-opname een lijst met credits op van het materiaal dat je hebt gebruikt en dat voldoet aan de bovenstaande best practices. Als je dit doet, kan niet alleen jouw materiaal, maar ook het materiaal dat je toeschrijft, worden gevonden door zoekmachines en andere web-detectie tools. Maak, indien mogelijk binnen het medium, van de auteur, bron en licentie links die de gebruiker kan volgen.

Voorbeeld: Deze video toont het nummer “Desaprendere (Treatment)” by fourstones, beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel 2.5 licentie.

Citeren van materiaal uit het publieke domein

Hoewel naamsvermelding geen wettelijke verplichting is onder de licentievoorwaarden van CC0 Verklaring of CC Public Domain Mark, raden we je aan informatie op te nemen over de hostende instelling voor materiaal uit het publieke domein wanneer dit redelijkerwijs mogelijk is. Het op deze manier citeren van werken uit het publieke domein moedigt instellingen niet alleen aan om meer materiaal in het publieke domein te digitaliseren en te delen in hun fysieke collecties, maar stelt gebruikers ook in staat de originele bron gemakkelijk te lokaliseren.

Hier is een voorbeeld van bronvermelding bij een afbeelding in het publieke domein. De volgende afbeelding uit het publieke domein is gedigitaliseerd en gehost door het Rijksmuseum in Nederland. Het Rijksmuseum heeft een CC0 Verklaring op de afbeelding toegepast.

Je kunt credits geven op de volgende manier:

“Het Melkmeisje” van Vermeer. De collectie van het Rijksmuseum. De afbeelding is toegewezen aan het publieke domein onder CC0.

In de meeste gevallen vermelden mensen de bron ongeacht de auteursrechtelijke status van het werk. Vooral in een academische setting wordt het verstrekken van broninformatie over andermans werk al lang beschouwd als essentieel voor academische integriteit. Auteursrecht kan niet het enige criterium zijn bij de beslissing of een bron wordt vermeld of niet. In onze FAQ’s kun je meer lezen over hoe onze licenties interacteren met de academische citatiestandaarden (in het Engels).

Veelvoorkomende valkuilen

Hieronder staan enkele praktijken die je misschien wilt vermijden. Deze praktijken zijn niet altijd in strijd met de Creative Commons licentievoorwaarden, maar ze maken het vaak wel moeilijk voor gebruikers om de originele bron en/of auteur te vinden.

Kenmerken in alt-tekst

Alt-tekst is bedoeld om toegankelijke informatie te geven over beeldmateriaal voor gebruikers met cognitieve beperkingen of visuele beperkingen. Het gebruiken van dit veld voor licentiegegevens maakt browsen voor deze gebruikers lastig.

Kenmerken alleen in metadatavelden

Hoewel het goed is om naamsvermelding op te nemen in metadatavelden (zoals EXIF voor afbeeldingen), is dit in de meeste gevallen niet de enige plaats om informatie m.b.t. Naamsvermelding op te nemen. Dit komt doordat veel gebruikers waarschijnlijk niet bewust zijn van attributie informatie in metadata en deze nooit zullen zien.

Auteurs met andere namen vermelden dan de namen die ze zelf hebben gekozen.

Veel mensen denken dat de echte naam van de auteur van een werk moet worden vermeld. Maar dit is niet het geval - vermeld altijd de naam die de auteur heeft opgegeven, zelfs als het een pseudoniem is. Indien de auteur geen naam opgeeft of expliciet vraagt om anoniem te blijven, moet je de overige broninformatie geven (bijvoorbeeld “T” en “SL” van “TASL”) zonder de auteur te vermelden.

Een site (of Creative Commons zelf!) in plaats van de auteur citeren

Tenzij een auteur gebruikers specifiek vraagt om alleen de naam van een site te vermelden, kan het vermelden van de naam van de site waar je het materiaal hebt gevonden, niet in de plaats komen van het vermelden van de auteur. Het kan zijn dat een auteur materiaal onder een CC-licentie naar een site heeft geüpload, maar in de meeste gevallen berust het auteursrecht nog steeds bij de auteur en moet de houder van het auteursrecht worden vermeld. Veel foto's afkomstig van Wikimedia Commons worden bijvoorbeeld toegeschreven aan Wikimedia terwijl ze aan de auteurs moeten worden toegeschreven.